

Til Sundheds- og Ældreministeriet,
Center for Primær Sundhed, Ældrepolitik og Jura

Kommentar til høring i forb. med lovforslaget vedr. E-cigaretter af 22. december 2015:

Lovforslaget vedr. E-cigaretter med eller uden nikotin vil, hvis det gennemføres som beskrevet, være en uhørt restriktiv overregulering af et harmløst nydelsesmiddel.

Til overreguleringen hører forbuddet mod at reklamere for produkterne, forbuddet mod at benytte dem på ungdomsinstitutioner og i kollektiv transport, herunder taxaer, påbud om advarselmærkning, samt de voldsomme krav man lægger op til at udsætte E-cig erhvervet for.

Med en så restriktiv regulering af et harmløst nydelsesmiddel nærmer man sig forholdene i totalitære stater. Man mister også oplagte muligheder for at skabe ny økonomisk vækst - ikke kun pga innovation og fremskridt for selve produktet, men også fordi det må formodes, at en del rygere, som hidtil har holdt sig borte fra mange offentlige rum pga rygeloven, vil se E-cigaretten som en mulighed, der kan benyttes i stedet for cigaretter i det offentlige rum.

Dette vil bidrage til at løfte det svage privatforbrug, der har været kendetegnende her i landet (og i resten af Europa), siden rygelovene og anti-rygekampagnerne blev iværksat i 00'erne.

Det kræver imidlertid, at lovforslaget renses for tre underliggende fejlantagelser, som kan afvises ved at kigge på den videnskabelige evidens:

1. At brugen af E-cigaretter kan være sundhedsskadelig
2. At nikotin er skadeligt i de niveauer, det forbruges
3. At nikotin er afhængighedsskabende

1. E-cigaretter er ikke sundhedsskadelige: Alle troværdige videnskabelige tests og undersøgelser af kvalitet, der er beskrevet i litteraturen af de E-cigaretter, der er i handelen i dag, viser at korrekt brug af dem ikke er forbundet med sundhedsskade, og med stor sandsynlighed heller ikke vil være det i fremtiden.

De undersøgelser, der har rejst tvivl om E-cigaretters harmløshed, har vist sig at være uredelige, bl.a. det vidt omtalte formaldehyd-studie - se kritik hos [Clive Bates](#), tidl. direktør for den engelske regerings Action Smoking and Health. Det [fremgår](#), at 40 forskere har publiceret opfordringer til tilbagetrækning af studiet. Det er bekymrende, at man åbenbart fæster lid til dette studie i Sundhedsstyrelsen, som det fremgår af lovforslagets bemærkninger.

At indrette lovgivning efter et princip om, at man ikke kan udelukke sundhedsskader om 30-40 år, vil være et totalitært misbrug af forsigtighedsprincippet. Hvis dette princip benyttes generelt, vil man kunne forbyde samtlige nye varer på markedet.

2. Nikotin er mindre skadeligt end sundhedsmyndighederne hævder: Det er en fin ide at have en almindelig børnesikring på nikotin containere, men herudover bør man undlade sikkerhedstiltag på forbrugerproduktet, for nikotin er ikke nær så farligt, som myndighederne antager.

Toxikolog Bernd Mayer, toxologi departementet i Karl-Franzens Universitetet i Graz, Østrig fandt efter en [grundig litteratursøgning](#), at nikotin først er dødeligt ved en dosis på 1 gram - mere en 15 gange højere end de 60 mg, man normalt antager i sundhedskredse. Og mange hundrede gange højere end den fortyndede dosis, der leveres fra fabrikkerne af nikotincontainere i dag.

3. Nikotin er ikke afhængighedsskabende: Trods den gængse folkelige opfattelse, findes der i dag overvældende evidens for, at nikotin i sig selv ikke skaber afhængighed.

Afhængighedsteorien blev spredt af medicinalindustriens Nicorette-producenter gennem Surgeon General rapporten "Nicotine Addiction" i 1988, som et regulært markedskneb, der indbildte verdens rygere, at de ikke kunne stoppe rygning uden Nicorette. I dag ved man imidlertid, at flertallet af de underliggende studier bag afhængighedsteorien i bedste fald var *junk science* - i værste fald var de uredelige.

Man ved også, at forsøgsdyr kun selvadministrerer nikotin på ganske svagt niveau i forhold til drugs som kokain, amfetamin og heroin, og det samme gælder mennesker. Dette er demonstreret i kontrollerede menneskelige forsøg, efter at man har begyndt at benytte nikotinfrie cigaretter i forsøgene.

At tobaksrygning skaber afhængighed er irrelevant i denne forbindelse, for det er nu demonstreret, at nikotin ikke er nogen stærk årsag. En af pionererne bag afhængighedsteorien, den svenske nikotin-forsker og psykolog Dr. Karl Fagerstrom, opfinder af The Fagerstrom Test for Nicotine Dependence (FTND) i 1983, trak i 2011 lidt af teorien tilbage, og [ændrede navnet](#) på testen til Fagerstrom Test for Cigarette Dependence (FTCD). I 2013 gik Fagerstrom så endnu længere, og har erklæret, at nikotin reelt ikke kan være det stof, der skaber afhængigheden:

[Dependence on tobacco and nicotine](#) - Dr. Karl Fagerstrom

Fagerstrøm er idag en varm fortaler for vidtskraft brug af E-cigaretter. Mange andre tobaksafhængighedsforskere af samme kaliber har den samme opfattelse, fx. stifteren af det franske Société d'Etude de la Dépendance Tabagique, prof. emeritus Robert Molimard:

[The myth of nicotine addiction](#) - letter from prof. Molimard to the French Health Authority (HSA)

De israelske afhængighedsforskere Hanan Frenk & Reuven Dar mener heller ikke, at nikotin skaber afhængighed - de har publiceret en bog med en bemærkelsesværdig barsk kritik af studierne bag nikotin-afhængighedsteorien i "Nicotine Addiction"-rapporten. De konkluderer:

The flaws we found in the nicotine research literature are of such magnitude and occur in such a regular fashion that they demand an explanation. A partial list of the methodological shortcomings compiled in this book includes:

- Systematic exclusion of subjects from statistical analyses
- Absence of saline control groups for injected drugs
- Result-biased selection of number of sessions to test manipulations
- Absence of statistical comparisons
- Presenting non-significant results as significant, quasi synonymously called "reliable"
- A-posteriori selection of statistical comparisons without rationale
- Incomplete reporting of the results of control groups
- Inadequate controls for placebo effects
- Inclusion of selected results from earlier published experiments into new ones without rationale
- Omitting adequate controls for known side effects of drugs
- Providing two reinforcers but controlling for the effects of only one of them
- Administering "priming" injections to self-administering animals without adequate controls
- Using previously conditioned animals without controlling for carry-over effects

[A critique of Nicotine Addiction](#) - Frenk & Dar 2000, KLUWER ACADEMIC PUBLISHERS

[If the data contradict the theory, throw out the data: Nicotine addiction](#) - Frenk & Dar 2011, Harm Reduction Journal 20118:12 DOI: 10.1186/1477-7517-8-12

På baggrund af disse informationer mener jeg, at lovforslaget udgør en overregulering af et harmløst forbrugerprodukt, som tilmed har en meget svag afhængighedsprofil - formentlig på niveau med almindelig kaffe.

Jeg står ikke på listen over høringsdeltagere, men beder ydmygst ministeriet om at inkludere mit navn og medtage denne kommentar ved høringen.

På forhånd tak

Charlottenlund, 19. januar 2016

Klaus Kjellerup, nikotin-researcher